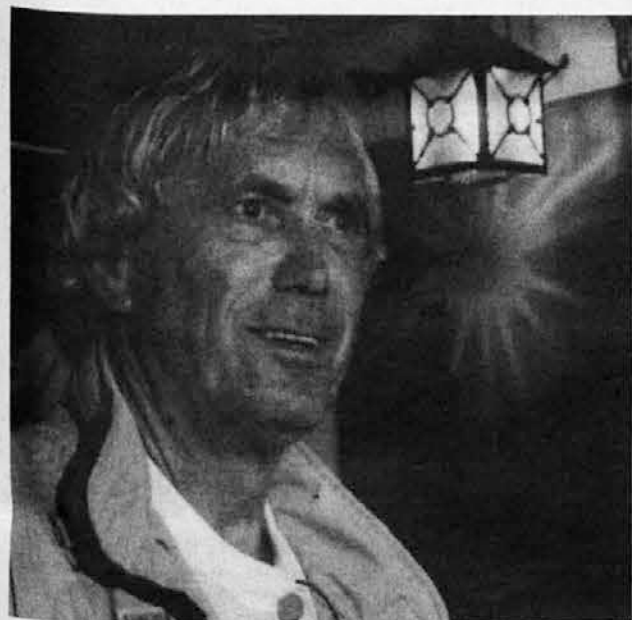

TONE KUNTNER

Pozdrav iz slovenske pomladi

Ljubljana, maja 2001

S to srčno mislijo se že vso pomlad pripravljam na ponoven obisk k svojim rojakom pod južne zvezde. K tistim, ki so na rojstni dan naše domovine pred desetimi leti na ulicah velikega tujega mesta organizirali veselo slavnostno povorko, ki so vsa svoja dolga leta v pregnanstvu „čudežno“ ohranili svoj jezik in kulturo, ki jim je bil zmeraj cilj svobodna Slovenija, kakor se tudi imenuje časopis, ki še danes izhaja.

Nesel jim bom nekaj svojega poklicnega gledališkega znanja in nekaj svoje literature. In nesel jim bom pozdrave od vseh rojakov v domovini, ki čutijo tako, kakor sem zapisal v začetku tega pisma.

V naprej jim pa pošiljam pesem iz zbirke MATI SLOVENIJA, ki je izšla ob deseti obletnici slovenske samostojnosti in državnosti in je posvečena **Slovenski pomladi in vsem, ki ji ostajajo zvesti.**

**Pozdravljena Slovenija,
pozdravljena kot mati!**

**Ob slovesih in prihodih,
ko me vabiš, ko zavračaš,
ko sem v tvojih nedrjih
in ko hrepenim po tebi.**

**Ko praznuješ in uživaš,
ko žaluješ in trpiš.**

**Ko si revna, ko bogata,
ko si bolna, ko si zdrava,
ko si sama, ko smo skupaj,
v sreči in nesreči ...**

**Pozdravljena Slovenija,
v nikoli strtem upu!
Pozdravljena, pozdravljena
včeraj, danes, jutri!**

„Nisem več zdrav, nisem več cel, odkar sem od vas nazaj prišel.“ Tako sem zapisal v neki pesmi, ko sem se pred mnogimi leti vrnil z enega svojih prvih obiskov pri rojakih pod južnimi zvezdami. Bilo je v začetku tiste nepozabne Slovenske pomladi, ki se je razcvetela na veselje vseh Slovencev doma in po svetu v uresničitev stoletnih sanj - v samostojno slovensko državo. In tako čutim še danes.

In res: Slovenci doma nismo celi brez vas, ki živite na tujem, še manj ste vi na tujem celi brez nas doma. Ne celi ne zdravi. To smo vsi najbolje začutili v tistem zgodovinskem trenutku, ko smo postavljali svojo samostojno državo in se je skupaj veselili. Od takrat je minilo že deset pomladi, pa tudi deset poletij, jeseni in zim. In pomlad se je vedno znova vrnila, sicer nobena več tako veličastna in vseprešinjajoča, vendar vedno nova in polna upanja.

Hiša, ki smo jo postavili v tistih veličastnih dneh Slovenske pomladi, še zmeraj trdno stoji in še zmeraj kliče njene članke pod svojo streho. Kliče vse Slovence, da jo ohranimo in jo utrdimo, da bo dom vsem nam in vsem, ki prihajajo za nami. Vsem v nebesih pod Triglavom in vsem daleč od teh nebes. Obojim kakor mati.

Novi Ljubljanski kongres po 180 letih

Srečanje Busha in Putina bo v Sloveniji

Slovenija je gostila že kar nekaj mednarodnih posvetovanj kronanih glav. Najbolj znan je Ljubljanski kongres iz leta 1821, ko so zbrali avstrijski in ruski cesar, italijanski kralj in vrsta drugih visokih glav, in ki je deloval v konservativnem duhu protirevolucionarnih idej.

Zdaj pa je pred vrati drugo tako srečanje med najmočnejšima državama sveta.

Ameriški in ruski predsednik George Bush in Vladimir Putin se bosta prvič sestala 16. ali 17. junija v Ljubljani, ob koncu Bushove turneje po Evropi. Pogovarjala se bosta med drugim o nadzoru nad oboroži-

tvijo, zmanjšanju jedrskih zalog in o ameriškem načrtu nacionalne protiraketne obrambe, ki vzbuja nasprotovanje tako med zavezniki Washingtona, kot v Moskvi in Pekingu.

Vest so potrdili tudi na slovenskem zunanem ministrstvu. Slovensko veleposlanstvo v Washingtonu je namreč iz Bele hiše prejelo sporočilo, da bo predsednik Bush obiskal Ljubljano ob zaključku svojega obiska v Evropi v juniju, tu pa se bo prvič srečal tudi z ruskim predsednikom Putinom, pa tudi s slovenskim vodstvom.

„ZDA in Slovenija imata odlične odnose

Slovenski utripi

PREDREFERENDUMSKO VZDUŠJE

Najprej so levičarji dvignili velik hrup, češ da je referendum predrag, stane namreč 522 milijonov tolarjev, to je kakšna 2 milijona dolarjev. Spomenka Hribar je v imenu iniciativne skupine odbora za svobodo odločanja zapisala, da veliko ljudi, zakonskih, zunajzakonskih parov ali samskih žensk otrok ne more spočeti po naravni poti. Če otroke želijo, če so otroci vir življenja, ali ni država dolžna, da jim omogoči biomedicinsko pomoč pri spočetju, se je vprašala. Torej naj po njeno država pomaga tudi pri nemoralni stvari. Zavrnitev zakona bi, kot meni Spomenka, pomenila odmik od demokratičnih vrednot in bi pomenilo, da je Slovenija avtoritarna država. Seveda zanjo ni, če je levičarska večina v parlamentu nekaj odloči, kaj potem ljudstvo večinsko zavrne.

Na nasprotnem bregu je bilo slišati pozive k varovanju koristi bodočega otroka ter pravic otrok do optimalnega družinskega okolja oz. do obeh staršev. Majda Kregelj-Zbačnik je v imenu Svetovnega slovenskega kongresa - Konference za Slovenijo izpostavila še etično vprašljivo „uporabo medicine na novih nemedicinskih področjih“, pod-

in bosta obravnavali svojo zavezo slovenski vključitvi v evropske in transatlantske institucije. S predsednikom Putinom bo predsednik Bush obravnaval številna pomembna vprašanja. Predsednik z veseljem pričakuje pregled možnosti sodelovanja ZDA in Ruske federacije za doseganje skupnih ciljev, se še glasi sporočilo, ki ga je slovensko veleposlanstvo v ZDA prejelo iz Bele hiše.

Predsednik vlade Janez Drnovšek je izrazil veliko zadovoljstvo, da sta se predsednika Bush in Putin odločila za svoje prvo srečanje na vrhu v Sloveniji. Izbira Slovenije za kraj srečanja naj bi bilo odraz odličnih odnosov, ki jih ima Slovenija tako z ZDA kot z Rusijo. Gostitelj srečanja Drnovšek se je letos že dvakrat sestel s Putinom, februarja v avstrijskem St. Antonu in marca v Kremlju, leta 1999 pa z Bushem, ko je bil ta še guverner Teksasa.

Bush bo od 12. do 16. junija na obisku v Evropi, med katerim bo obiskal Madrid, Bruselj, Goeteborg in Varšavo. V Bruslju se bo Bush srečal z voditelji držav zveze NATO, ob robu tradicionalnega vrha EU-ZDA v švedskem Goeteborgu pa z voditelji Evropske unije.

Slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel je že med obiskom v Washingtonu konec marca napovedal, da si slovenska diplomacija prizadeva, da bi Bush obiskal Slovenijo, ko bo junija na turneji v Evropi.

Gotovo sta oba predsednika mnenja, da je Slovenija nekako na sredi med obema. Je država v tranziciji, prizadeva si vstopiti v Evropsko zvezo, obenem pa še vedno prav pridno varuje bivše komunistične oblasti na vladi, saj sta oba, Kučan in Drnovšek, sedanji predsednik države in vlade, bila prej glavni zakulisni oblastnik komunistične Slovenije in predsednik tudi komunistične Jugoslavije.

mladek NSi Mlada Slovenija pa je napovedal, da bo v primeru, da bo večina volivk in volivcev zavrnila zakon, zahteval odstop ministra za zdravje Dušana Kebera.

Posebne sklepe, ki zavračajo ta zakon in vztrajajo na zakonu iz leta 2000, je sprejel tudi najvišji strokovni organ za ginekologijo na Slovenskem - ki ga vodi prof. dr. Božo Kralj - opredelil se je zoper zakon, ki naj bi z dajanjem pravic samski ženski neupravičeno presegel zakonodajne okvire, postavljene že let 1977.

Minister za zdravje Keber pa ve več kot strokovnjaki in pravi, da ne temelji to mnenje na čvrstih strokovnih in etičnih argumentih. Jasno je, da je zakon političen in ne strokoven.

V javne polemike se je vključilo tudi Akademsko društvo Pravniki, ki je prepričano, da sporna zakonska novela ne odpravlja diskriminacije.

SPET AVNOJ

Kučan je spet hvalil avnojske sklepe, češ, da so del evropske in svetovne zgodovine ter izrednega pomena za državno in pravno kontinuiteto samostojne Slovenije. Zdjaj je v to potegnil avstrijski tednik Profil. Avnojski sklepi po Kučanovo iz leta 1943/1944 pomenijo temelj povojne federativne Jugoslavije, (seveda tudi komunistične, a tega ni povedal). V zvezi z izjavo avstrijskega kanclerja Wolfganga Schuessla, da je Kučan kot nekdanji vodja Komunistične partije „še vedno z eno nogo v starem režimu“, pa je Kučan pripomnil, da ga to ni užalilo, vendar si je po tej izjavi o avstrijskem kanclerju ustvaril drugačno predstavo. Kučan bo pač moral požreti še kakšen drug namig o njegovi komunistični in nedemokratski preteklosti.

KONGRES SDS

Janez Janša ostaja predsednik SDS tudi v prihodnje, je odločil 7. kongres stranke, ki je pod geslom Ustvarjamo Slovenijo vrednot več kot 13 ur zasedal v prostorih Celjskega sejma. Približno 400 delegatov je izvolilo tudi 18 članov izvršilnega odbora in pet članov nadzornega odbora. Izdelali so tudi strankin program.

Naj omenimo še zanimivost. Janša se je izrečno izrekel proti kandidaturi nekdanjega poslanca Iva Hvalice (ki je bil pred kratkim s komisijo DZ v Argentini) in mu očital destruktivno stranke. Hvalica naj bi namreč pripombe na račun SDS namesto na vodstvo stranke naslavljal na medije ter tako skrbel predvsem za samopromocijo. Ob tem je predsednik SDS opozoril delegate, da v prihodnje ne želi voditi stranke, če bo v izvršilni odbor izvoljen tudi Hvalica.

Hvalica pa je dejal, da je do konflikta med njim in vodstvom stranke prišlo potem, ko je po lanskih državnozbornih volitvah rezultat stranke označil kot Pirovo zmago in „katastrofo pomladnih strank“. Ob tem je opozoril, da problem SDS niso resolucije, ampak slabo upravljanje stranke, saj je bilo v predkongresnem času veliko „centralističnih posegov“ s strani vodstva.

STRAN 2:

SIM še naprej v težavah

Občni zbor SIM po burni razpravi spet nesklepčen

Občni zbor 18. maja Slovenske izseljenske matice (SIM), ki letos praznuje 50. obletnico ustanovitve, je minil v znamenju polemичne razprave med vodstvom društva in nekaterimi člani, nato pa so ga pred začetkom glasovanja o zaupnici vodstvu SIM zaradi nesklepčnosti prekinili, saj je bilo navzočih le 37 od potrebnih 41 članov društva. Kdaj se bo zasedanje nadaljevalo, ni znano.

Kot je uvodoma dejal predsednik SIM Anton Bebler, se je društvo sicer v preteklosti otepal mnogih težav, predvsem zmanjševanja finančne pomoči države in prepolovitvi strokovne službe. Bebler je obenem menil, da se je SIM premalo prilagodila svojemu novemu položaju v spremenjenem domačem političnem, gospodarskem in družbenem sistemu in spremembam, ki so nastale v izseljenski skupnosti.

Člani SIM se - tako Bebler - ne srečujejo, ne odgovarjajo na dopise in pozive, se ne odzivajo na predloge, ne pišejo v publikacije društva, obenem pa se članstvo ne obnavlja in pomlajuje. (Gotovo, saj je društvo delalo, kot so jim narekovala UDDBA ali komunistična oblast, ne pa člani; n.op.) SIM ne pripravlja predavanj, okroglih miz, glasbenih večerov oziroma srečanj z izseljenci ipd. V zadnjem času je zaradi sporov s predsednikom SIM odstopilo več članov izvršnega odbora. Bebler je zato predlagal prenovu društva. Med drugim naj bi septembra pripravili izredni občni zbor, na katerem naj bi izpeljali nujne statutarne in druge spremembe, spremenili in poenostavili strukturo organov SIM, izpeljali temeljito kadrovske obnove organov, sprejeli dolgoročno strategijo delovanja društva, izvolili pa naj bi tudi novo izvršni odbor in novo vodstvo SIM.

Nastopu predsednika SIM je sledila polemična razprava, v kateri so nekateri člani društva vodstvu očitali, da razlogov za zaostrene odnose v samem društvu ni poiskalo pri sebi, temveč išče le zunanje krivce, prišlo

pa je tudi do zahtev, naj vodstvo (predsednik Anton Bebler in podpredsednik Peter Kovačič-Peršin) SIM odstopi.

Tudi nadzorni odbor, katerega predsednik je prav tako odstopil, je bil kritičen do vodstva društva; delovanje izvršnega odbora je označil kot neučinkovito, zato je občni zbor pozval, naj sprejme ustrezne ukrepe.

Odbor je še predlagal oblikovanje delovnega telesa, ki naj bi do jeseni pripravil nov statut SIM in vse ostale akte društva, ki so potrebni za njegovo učinkovito delovanje, pa tudi sklic izrednega zasedanja občnega zbora, na katerem naj bi statut potrdili in obenem izpeljali tudi volitve novih organov in vodstva SIM.

V okviru SIM so izhajale publikacije, kot so Slovenski izseljenski koledar, mesečnik Rodna gruda, trimesečnik Slovenija, ki je izhajal v angleškem jeziku, in razmeroma bogata bera knjig z izseljensko tematiko. Lani je po 49 letih izhajanja prenehal izhajati koledar. V letošnjem letu naj bi ga nadomestil poseben tematski zbornik, v katerem naj bi avtorji iz izseljenskih vrst, zgodovinarji, literati in drugi poznavalci tega področja, pripravili pregledne prispevke o slovenskem izseljenstvu, vendar pa je na tem občnem zboru prišlo do zapletov tudi pri pripravi tega zbornika.

Videti je, da se SIM zaradi finančnih zmanjšanih prilivov in notranjih trenj nahaja v težki situaciji. Ni se znala prilagoditi položaju, ko ni več privilegirano društvo, domače razmere so se spremenile, zunaj Slovenije pa so bili njihovi pristaši razočarani, njih nasprotniki pa so sedaj doma lahko glasno ugovarjali in prikazovali nesposobnost Matice. Niso našli primerne oblike, hoteli so po stari poti, kar pa ne gre. Še vedno skušajo rešiti situacijo z različnimi „domačimi“ člani, nimajo pa posluha za tiste, ki so najbolj primerni, da povedo, kaj rabijo in kako - to je za same izseljence.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Da sta politika in gospodarstvo v današnjem svetu tesno povezana ni dvoma. V argentinskem primeru to zadobi še posebej težak prizvok, ko zaradi politične nestabilnosti trpi vsa družba.

STALNE POLEMIKE

Vsak vesten državnik se zaveda, kako nevarne lahko postanejo še tako brezpomenne polemike, kadar se vanje zapletejo temeljne osebnosti. Tak je primer privatnih in tudi javnih debat, ki te dni potekajo okoli vprašanja, kdo pravzaprav vlada v Argentini, ali predsednik De la Rúa ali gospodarski minister Cavallo.

Dva načina lahko zasledimo za obravnavo tega problema. Prvi sestoji v izjavah raznih osebnosti, od kubanskega Castra, razjarjenega zaradi argentinskega glasovanja v Združenih narodih, pa do Alfonsina, ki se boji za smer vlade in skuša na razne načine pristiskati nekoliko bolj na levo; med enim in drugim pa je vrsta glasov, ogorčenih ali norčavih, kakor nanesse. Ta način je sicer nevaren a bistveno manj škodljiv.

Drug način pa je vrsta resnih opozoril in zahtev znotraj vlade Povezave. Ta osporavanja prihajajo zlasti s strani poslancev Solidarne fronte, ki ne morejo požreti dejstva, da njihov veliki sovražnik suče krmilo države. Cavallo je bil priljubljena tarča kritik in napadov celotne leve, še ko je bil gospodarski minister pod menemizmom. Za časa volilne kampanje so tudi padala razna opozorila, kot na primer: če ne volite nas, vas bo vladal Menemov in Cavallov liberalizem. Ljudje so res volili Povezavo, sedaj pa jih vlada Cavallov liberalizem.

Pretekli teden je skupina teh poslancev formalno zahtevala od predsednika, naj Cavalla postavi na svoje mesto. To pa je že velik korak naprej, ker niso zahtevali, naj ga odstavi, marveč naj mu prepove, da se vtika še v kaj drugega kot v gospodarsko ministrstvo. Predsednik je zadevo rešil salomonsko tako, da je organiziral srečanje med Cavallo in to skupino, kjer so se oni medsebojno obdelavali, sam pa je mirno gledal in poslušal.

Le trenutek se ustavimo še pri posebnostih enega in drugega obeh vodilnih mož sedanje Argentine. Predsednik De la Rúa je umirjen (za nekatero preveč) mož, daleč od napadalnega načina, ki je bil značilen za Menema. Zato mu kar prav pride, da lahko z nekom deli odgovornost in se zgovarja nanj, če preveč dežujejo kritike. To pa je seveda nevarno v političnem oziru, ker ima Cavallo popolnoma drug značaj, znan po tem, da vtika nos povsod, tam kjer je treba, pa tudi, kjer ni potrebno.

RAZNE NEVARNOSTI

Ta položaj škodi celotnemu razvoju reševanja argentinskega gospodarstva. Močni krogi vladne povezave namreč skušajo zaustaviti ofenzivo ministra na druge položaje. Tako je pretekli teden spodletel njegov namen, da bi pod okrilje gospodarskega ministrstva dobil ANSES, državno ustanovo za pokojnine. Cavallo je tam hotel pričeti globoko reformo državne strukture. Prav zaradi hudega odpora vladnih poslancev je ta ustanova ostala še naprej pod okriljem ministrstva za delo.

Cavallo sicer s tem ni bil osebno preveč prizadet, ker ima z ministrico Patricia Bullrich še kar prijazne odnose. A s to potezo je hotel pripraviti zunanje finančne kroge, da resno zastavlja državno reformo. Sedaj bo moral poiskati kaj drugega.

Potreba, da si zagotovi naklonjenost finančnih krogov, je vedno večja. Vlada ima v načrtu refinanciacijo zunanjega dol-

ga, tako da bi za nekaj let preložila rok odplačevanja. Cilj je, da dokončno odpravi nevarnost, da bi zaostala v plačevanju zunanjih obveznosti. To je problem, ki najbolj vpliva na makroekonomski položaj. Če bi Cavallo uspešno preložiti odplačevanje, bi se potem veliko lažje posvetil potrebnim ukrepom za reaktivacijo. Dokler pa odplačevanje zunanjega dolga visi nad državo kot Demoklejev meč, o kaki stvarni reaktivaciji ni govora.

Ko že govorimo o nevarnostih, poleg zunanje omenimo še notranjo. Ta se trenutno osredotoča na dveh frontah: politični in socialni. Politična je predvsem v težavah vlade, da si zagotovi zadostno podporo v parlamentu. O prvotnem stanju, ko je imela v poslanski zbornici lastno večino, danes ni ne duha ne sluha. Nenehno mora z lastnimi poslanci voditi zapletena pogajanja, da zakonski osnutki napredujejo. V senatu pa je odvisna od dobre volje peronističnih guvernerjev. To se je pokazalo zlasti pri poizkusu izglasovanja garancije za zunanji dolg. Guvernerji na to niso pristali in zakon je splaval po vodi.

Druga fronta pa so pojavi protestov brezposelnih in upokoencev, ko blokirajo ceste med mestom in deželo. Najbolj znana sta primera v občini La Matanza in provinci Neuquen. V la Matanzi se problem vleče že tri tedne. Poleg nevarnosti, ki to pomeni za transport, obstaja nevarnost, da ta ogenj zaneti kak večji požar. Vlada sicer s protestniki vodi pogajanja, a vso stvar precej zavlačuje, ker upa, da se bo odpor skrhil. Prav tako skuša problem prenesti na ramena province Buenos Aires, ta pa na centralno vlado.

Ko že govorimo o provinci Buenos Aires, naj povemo, da se je doslej dobro razmerje med predsednikom De la Rúa in guvernerjem Ruckaufom zadnje dni precej zaostrojilo. Povod so bile kritične izjave guvernerja. To seveda ni nikogar presenetilo. Komaj pet mesecev manjka do volitev in treba je misliti na glasove.

POTREBNO PREMIRJE

Tudi sicer se je peronizem pričel pripravljati na volitve. Ena glavnih potez je, da so na predlog menemizma sklenili premirje v notranjih bojih do prihodnjega leta 2002. Menemisti tega niso predlagali iz kake široke velikodušnosti. Imajo za to vsaj dva tehtna razloga. Prvi je, da je zaskrbljen Menem zadnje čase le glede poroke in ženitvene pogodbe s Cecilijo Bolocco. Drug razlog pa ima opraviti z nenehno usihajočim uplivom bivšega predsednika v lastnih vrstah. Njegovi stratezi zato računajo, da bo prihodnje leto Menem že bolj prost in bo lahko ponovno več časa posvetil politiki. Prav tako utegne zmaga na parlamentarnih volitvah dvigniti ugled peronizma in tudi bivšega predsednika.

Ta drugi del računa je sicer logičen, a pri njem manjka krčmarja: volilno zmago si bodo v prvi vrsti lastili guvernerji zmagovitih provinc. Prav njim pa najmanj ugaja, da bi se Menem znova postavil ob krmilo stranke ali hotel izpeljati kakšno avanturo predsedniške kandidature.

Svojevrstn pa je položaj peronizma v prestolnici. Tukaj je obsojen na nenehno atomizacijo. Ko je že izgledalo, da se bo na prihodnje volitve podal združen, je znova prišlo do problemov. Začasno vodstvo stranke, pod vplivom menemizma, je znova preložilo notranje volitve. To pa je bil udarec naperjen zlasti proti Irmi Roy in Belizu, ki sta se kot izgubljena sinova vrnila v očetovo hišo, a z namenom, da si jo prisvojita. To pa je nemogoče, dokler se ne spremeni vodstvo. Zato sta složno sklenila, da se na volitve podata z lastno stranko, ki ima precej izgleda na dober izid, medtem ko je uradna stranka uboga revica, ki niha med smrtjo in življenjem.

Kučan in njegov doktorat

Slovenski predsednik Milan Kučan je 13. maja v ameriški zvezni državi Pennsylvaniji svečano prerezal trak novega prizidka h glavnemu objektu športno-rekreativnega centra Slovenske narodno podporne jednote (SNPJ) v Boroughu blizu kraja Enon Valley.

Po otvoritvi centra kulturne dediščine se je Kučan srečal s predstavniki slovenskih društev in organizacij v Clevelandu, generalni konzul Gogala pa je priredil svečan sprejem ob 10. obletnici slovenske samostojnosti. Kot slavnostni govornik pa je poleg Kučana nastopil nekdanji guverner Ohia, republikanski senator George Voinovich, po materi Slovenec. Ta je Kučanu čestital za častni doktorat državne Univerze v Clevelandu. Ob tem se je spomnil na spremembe v Sloveniji pod Kučanovim vodstvom, saj ko je na primer leta 1985 obiskal Slovenijo,

nekateri člani njegove družine niso upali iti v cerkev, med obiskom leta 1993 pa so lahko brez skrbi sodelovali pri svetem obhajilu. Čudno, da pri tem pozabil povedati, da je takrat Kučan bil glavni tajnik Zveze komunistov Slovenije, ki je imela vso oblast in je s trdo roko izvajala diktaturo, in kot tak odgovoren, da Voinovich in njegovi niso mogli neopvirano v cerkev.

Vsi Slovenci v Clevelandu pa niso navdušeni nad tem doktoratom, saj so bile med slovesnostjo napovedane demonstracije. Kot je napovedal eden od njih, bo celo protestno vrnil diplomu clevelandske univerze zaradi nestrinjanja s Kučanovim pogledom na zgodovino in počasno denacionalizacijo. Demonstracije je organiziral profesor sociologije z Univerze Kent State pri Clevelandu Edi Gobec.

Nova proga v Sloveniji

Premiera Slovenije in Madžarske Janez Drnovšek in Viktor Orban sta 16. maja uradno odprla novo železniško povezavo med državama, prvo novo železniško progo v Sloveniji po več kot treh desetletjih, ki bo med sabo povezala edini sosednji evropski državi, ki sta bili še brez neposredne železniške povezave.

Nova proga dopolnjuje sistem evropskih koridorjev in pomeni dograditev petega panevropskega koridorja, ki teče iz Benetk prek Trsta, Koprja, Ljubljane, Budimpešte in Bratislave do Lvova. Gre za najkrajšo pot med

severnojadranskimi pristanišči in severno Italijo na eni strani in Madžarsko ter vzhodnoevropskimi državami na drugi strani. Povezuje pa tudi slovensko gospodarstvo in Luko Koper s srednjo in vzhodno Evropo ter Prekmurje z drugimi deli Slovenije.

Proga poteka na relaciji Puconci-Hodoš državna meja. Dolga je 43,5 km, od tega je je v Sloveniji 24,5 km, na Madžarskem pa 19 km. Zgrajena je kot enotirna neelektrificirana proga za tovorni in potniški promet, omogoča hitrosti do 160 km/h in je najbolj sodobna železniška proga v Sloveniji.

Slovinci v Argentini

MENDOZA

Oktet in Los Chañares na kreolskem srečanju

„Mendoški oktet in Folklorna skupina „Los Chañares“ se pripravljata na prvi medizseljenski kulturni obisk v Združene države Amerike v mesecu juliju. Turneja je združena z velikimi stroški, ki se bodo delno krili z raznimi prireditvami.“

Tako pravi vabilo, ki smo ga prejeli skupno z nedeljsko pošto: Svobodna Slovenija in Oznanilo.

In res, v nedeljo, 6. maja letos smo se srečali v Cabaña El Retiro na kosilu, kjer je bila glavna privlačnost „Termera con cuero“, torej telica pečena s kožo vred. Cela! Pred kosilom je Jernej Bajda kot glavni organizator srečanja pozdravil navzoče ter predstavil nastopajoče. Omenil je tudi namen srečanja in načrte obeh pevskih skupin. Najprej je bil nastop Okteta (4 znane slovenske in argentinsko Dos palomitas). Za blagoslov jedi so nam zapeli zelo pobožno in ubrano Oče naš (Rimsky-Korsakov). Los Chañares so nam podali v svoji mladostni zagnanosti, navdušenju in simpatiji nekaj folklornih in s harmonikama dve slovenski. Obe skupini sta bili deležni odobravanja in navdušenega ploskanja.

Tu moramo pripomniti, da smo bili Slovenci v manjšini. Povabljenih je bilo lepo število domačinov: člani imenovane „cabaña“ in prijatelji Slovencev, vseh skupaj nas je bilo okoli tristo. Po kosilu je

stopil na oder „vicar“, tipičen podeželski komik, ki zna na smešen in prijeten način pripovedovati „zgodbe“, cuentos. Nato so nastopili „Los Hermanos Poblete“, mendoška folklorna skupina.

Za popoldne so bile napovedane gavčevske jahalne spretnosti. Preselili smo se na prosto in z zanimanjem spremljali krotilce napol divjih konj. Važno je, koliko časa se gavč obdrži na sedlu, če mu to sploh uspe. No, po domače „la doma“, saj jo vsi poznamo. Po že ustaljenem obredu pa mora „payador“ sproti poročati o vsem dogajanju - vmes pa vpleta kople v verzih, kjer slavi posebno divje žrebce in drzne gavče. In seveda tudi postavna dekleta „las chinas“. To je posebno lepa tradicija argentinskega podeželja, v katero se vpleta tudi mendoška slovenska mladina. Los Chañares je, vsaj kot nam je znano, edina slovenska glasbena skupina, ki se posveča argentinski folklori.

Tako smo prebili lepo jesensko nedeljo v duhu kreolskih izročil: ob preobilnem mesu in vinu sproščen pomenek, v buči grenek mate, slovó pa v sladki zavesti, da je v argentinski tradiciji mnogo lepega in zdravega. Na podeželju je gavč Martín Fierro še vedno živ lik.

Vir

Slomškov dom

OBČNI ZBOR

V nedeljo, 29. aprila, je bil v Domu redni letni občni zbor Slomškovega doma. Kot pravna osebnost Cooperativa Castelli je organizacija podvržena oblastnemu nadzoru in so zato bilanca in ostali uradni dokumenti vođeni v kasteljanskem jeziku. Ker se je letošnjega občnega zbora udeležil zastopnik občine, je potekal točno po uradnem dnevnem redu in je izostalo širše poročanje o dejavnostih v Domu v preteklem letu.

Predsednik Marjan Jože Loboda je po ugotovitvi sklepčnosti povabil dušnega pastirja Franceta Cukjatija, da je vodil molitve za pokoj duš vseh članov, ki so umrli v pretekli poslovni dobi. Sledila je izvolitev podpisnikov zapisnika in preštevalcev glasov, nakar je tajnik lic. Jože Oblak prebral poročilo o pretekli poslovni dobi, blagajnik cont. Gregor Hribar pa je predstavil bilanco. V imenu nadzornega odbora je Herman Zupan poročal o pregledu delovanja izvršnega odbora in priporočil občnemu zboru sprejetje bilance in priloženih računov, kar je bilo soglasno sprejeto. Sledile so volitve odbora za prihodnjo poslovno dobo in je bila izvoljena naslednja lista, ki jo je pred-

ložil odbor: predsednik Marjan Jože Loboda, podpredsednica prof. Neda Vesel Dolenc, tajnik lic. Jože Oblak, blagajnik cont. Gregor Hribar ter odborniki Jernej Tomazin, Tone Kastelic, Miha Ribnikar, inž. Miha Podržaj, lic. Jaka Kocmur, Marko Selan, Aleksandra Zupan Omahna, Pavla Kovač Škraba in nadzornika Herman Zupan in Božidar Fink.

DOBRODELNO KOSILO ODSEKA ZSMŽ

V nedeljo, 29. aprila je odsek Zveze slovenskih mater in žena v Slomškovega doma pod vodstvom predsednice Pavle Kovač Škraba pripravil družinsko kosilo, združeno s srečolovom. Namen prireditve je bil povezati družine in zbrati sredstva za dobrodelno dejavnost organizacije v ramskem okolišju. Uvodoma je predsednica naslovila na številne navzoče prisrčen pozdrav in prosila za razumevanje in pomoč, saj potrebe med nami naraščajo, dušni pastir France Cukjati pa je na zbrane žene naslovil opogumljajoče besede in nato blagoslovil jedila.

J.T.

Občni zbor Zedinjene Slovenije

POROČILO REFERATA ZA ZGODOVINO LIC. ALBIN MAGISTER

je omenil, da poroča v Svobodni Sloveniji Pavlina Dobovšek vsakih 14 dni kroniko dejavnosti društva in celotne naše skupnosti. Tako se naloge referata izvršujejo tudi izven njega. Za sestavljanje arhiva in zbiranje gradiva pa žal lani ni bilo denarja na razpolago.

POROČILO TISKOVNEGA REFERATA PAVLINA DOBOVŠEK

Odbor za tisk smo sestavljali lic. Franci Markež, g. Emil Cof in jaz. G. Emil Cof se je ob koncu leta tudi upokojil na delu v pisarni. V imenu odbora se mu zahvaljujem za njegovo izredno vestno delo - vodil in urejal je statistiko našega tednika „Svobodna Slovenija“.

Referat se je redno sestajal enkrat mesečno z uredniki. Sedaj imamo dva urednika in dva stalna sodelavca. Objavljamo pa vedno imena vsakokratnih piscev poročil ali člankov. Imeli smo 10 rednih sej.

Izvedli smo anketo in odziv je bil zado-

voljiv. Uvedli smo že nekaj novih rubrik in polagoma bomo skušali ustreči vsem željam naših bralcev.

Statistika našega tednika pa je sledeča:

- Vseh naročnikov je 781 in sicer iz inozemstva 90 in iz Argentine 691.
- Naročnino do leta 2000 je plačalo skupaj 473 naročnikov in sicer iz inozemstva 175 in iz Argentine 298
- Pošiljamo po pošti 249 naročnikom in po raznašalcih 532 izvodov.
- Podarjenih je skupaj 44 izvodov in sicer v inozemstvo 16 in v Argentini 28 izvodov.
- V zameno izročimo 18 izvodov.
- Novih naročnikov je 25 in sicer iz inozemstva 5 in iz Argentine 20.
- Odpisanih ali umrlo je 12 naročnikov.
- Odpovedalo pa je 30 naročnikov in sicer iz inozemstva 9 in iz Argentine 21.

Naročnina je ostala ista, to je 60.- pesov za Argentino, pri pošiljanju po pošti pa 75.- pesov. Naročnina za inozemstvo se je malo podražila zaradi povišanih poštnih pristojbin.

O finančnem položaju je poročal blagajnik.

Nadaljevanje prihodnjic

Naš uspeh sloni na sodelovanju z vami

Pogovor s predstavnikom Iskratela ob obisku v Argentini

Bi nam lahko povedali, kdo ste in kaj delate?

Moje ime je Darko Pretnar, sem namestnik direktorja prodaje v Iskratel, ki je na področju telekomunikacij daleč največje podjetje v Sloveniji in po svojem prihodku na tem področju enajsto na svetu. Odločili smo se za prodor na nove trge, ker smo prišli do take stopnje razvoja tehnologije, da je zahtevala nastop na novih trgih,

Vsi naši naporji so usmerjeni v gradnjo priprave odnosov s kupci in pripravo in usposabljanje prodajne in poprodajne mreže.

Kaj točno prodajate?

Prodajamo telekomunikacijske sisteme, po domače rečeno telefonske centrale. V glavnem sisteme za telefonske aparate, kot jih imate verjetno po vaših domovih.

Ko je bil lani tu gospod Šubic, je govoril o raznih projektih; lahko kaj poveste o tem.

Projektov je več. Iščemo možnosti plasiranja naših sistemov in znanja in vsak dan, ko smo skupaj s kupci, ugotovljamo, kaj bi se dalo še narediti. Samih izdelkov ne moremo prodajati, ampak v zvezi z rešitvami ali storitvami. Odločili smo se za prvi korak, da bomo delali s kooperativami, z njimi zasegli pomemben del trga novih uporabnikov, naslednji korak bo pa napad na velike operaterje kot sta Telefonica in Telecom. Trg se je liberaliziral in naši novi izdelki s področja interneta in prenosa podatkov z velikimi hitrostmi bi se zlahko prodajali na podeželju, ki je na nekem povprečnem nivoju glede na evropskega. Nivo v glavnem mestu pa je na višini razvitih evropskih mest. Zdi se nam, da je naš pristop pravi in naše reference kažejo, da smo za podeželje najbolj primerni.

Nad. na 6. str.

Otroci v narodnih nošah za procesijo v Lujanu. Foto Marko Vombergar

Kaj boste potem začeli praktično? Prodajali?

Prodajamo že od vsega začetka. Podjetje nima drugega smisla kot da prodaja.

A propósito de „A 25 años del golpe”

En la sección Correo de los lectores en la revista Criterio el lic. Francisco Markež publicó una carta, la cual podría interesar a nuestros lectores.

Gran sorpresa me causó el comentario - en el No 2260, abril 01 de vuestra revista - sobre el festival convocado por las madres de plaza de Mayo en la cancha de Ferrocarril Oeste.

Desde hace años, la prensa internacional y por reflejo o mandato, la local, machaca hasta el cansancio los crímenes cometidos - por gobiernos o dictaduras no comunistas.

Todo aniversario o acontecimiento es aprovechado para recordar esos crímenes y demonizar a sus protagonistas, reales o supuestos. Trata de internacionalizar esas causas, aprovechando la buena predisposición de jueces caricaturescos, deseosos de notoriedad y lo hace aún en países que por sus antecedentes son poco apropiados, ya que en su momento ni siquiera han juzgado y menos condenado a sus criminales de guerra autóctonos, como por ejemplo, Italia.

Pero curiosamente los manipuladores ideológicos de los medios masivos de comunicación no se acuerdan nunca de los crímenes que se cometieron y que se siguen cometiendo bajo las dictaduras comunistas, que por su duración, brutalidad y número de víctimas superan más que ampliamente a todas las demás dictaduras juntas. Se llega hasta la insólita burla, de que sus protagonistas, en vez de ser condenados, son propuestos para el premio Nobel de la Paz. Sus más de 100.000.000 de víctimas no merecen ni un comentario de las esforzadas organizaciones que se autotitulan defensoras de los derechos humanos.

En el caso del mencionado festival, habría que preguntar a las organizadoras, cuantas bombas pusieron, en cuantos ac-

tos terroristas participaron o cuantas personas asesinaron sus hijos, antes que los militares los hicieran desaparecer. ¿O no hubo bombas, copamientos, secuestros, torturas y asesinatos, que llevaron, en aquel entonces, a los representantes legítimos del pueblo, a dar el mandato a las fuerzas armadas de aniquilar a las organizaciones que cometían estos crímenes? Desgraciadamente no lo han hecho dentro de la ley y han adoptado las tácticas propias de sus perseguidos.

Es llamativo además, que nunca haya un recordatorio, ni mediático ni oficial, de las víctimas del terrorismo, que además de militares y policías, fueron también civiles, de todas las edades y ajenos a este enfrentamiento. Y que sus familiares no fueran indemnizados, como lo han sido los parientes de los terroristas.

En el mismo número y en otro artículo, en el que también se trata de adaptar hechos históricos a las necesidades actuales, se menciona a los partisanos como combatientes por la libertad.

Los partisanos, como su nombre lo indica, eran miembros del partido - creo que nadie duda cual - y su objetivo era propagar la revolución comunista, adecuando sus tácticas a las circunstancias del momento. En los países donde los acuerdos internacionales de post-guerra les otorgaron el poder, han instaurado Estados totalitarios en los que la supresión de todo derecho humano, las torturas, las matanzas y el terror llegaron a extremos que ni el mismo régimen nazi alcanzó, lo que es mucho decir.

Espero que vuestra revista no claudique ante presiones y no entre en este juego y que trate los temas con criterio objetivo e independiente.

¿Porque, si la sal se corrompe, con qué se salará?

Francisco Markež

Nogometna ekipa iz Argentine

Kot smo obljubili bralcem Svobodne Slovenije, nadaljujemo s poročili o delovanju nogometne ekipe.

Te dni smo dobili iz Slovenije (NZS) datume in kraje, kjer bomo tekmovali, ter imena ekip. Prosimo, da to sporočite znancem in prijateljem v Sloveniji, tako da nam pridejo navijat.

Vse tekme so ob 18. uri (v Sloveniji)

Ponedeljek 23.07.2001 Nogometni Klub Šenčur v Šenčurju na Gorenjskem.

Četrtek 26.07.2001 NK Bilje v Biljah pri Novi Gorici (Primorska).

Nedelja 29.07.2001 NK Dravinja v Slovenskih Konjicah (Štajerska)

Sreda 01.08.2001 NK Factor v Ljubljani.

Petek 03.08.2001 Reprezentanca Slovenije U18 (sub18) v Ljubljani.

V vseh krajih imamo po tekmi predvideno večerjo, tako da bomo lahko izmenjali izkušnje in utrdili poznanstva z domačini. Datumi našega odhoda in vrnitve v Argentino so ostali, kakor je bilo predvideno, to je odhod 20. julija, vrnitev pa 6. avgusta.

Izdelali smo grb, ki ga bomo imeli prišitega na športni opremi. Na modrem polju sta v zlatem črki ZS - Zedinjena Slovenija - ime organizacije, ki nas druži,

obkrožata ju slovenska in argentinska zastava z grbom in soncem. Spodaj je napis **Argentina**, tako da nas bodo v Sloveniji takoj prepoznali.

Ker je finančno stanje v naši deželi kritično, je prav tako težko dobiti sponzorje. Zato smo pripravili žrebanje, ki bo omogočilo kriti del stroškov potovanja. Prosimo, da nas s to akcijo podprete po svojih možnostih.

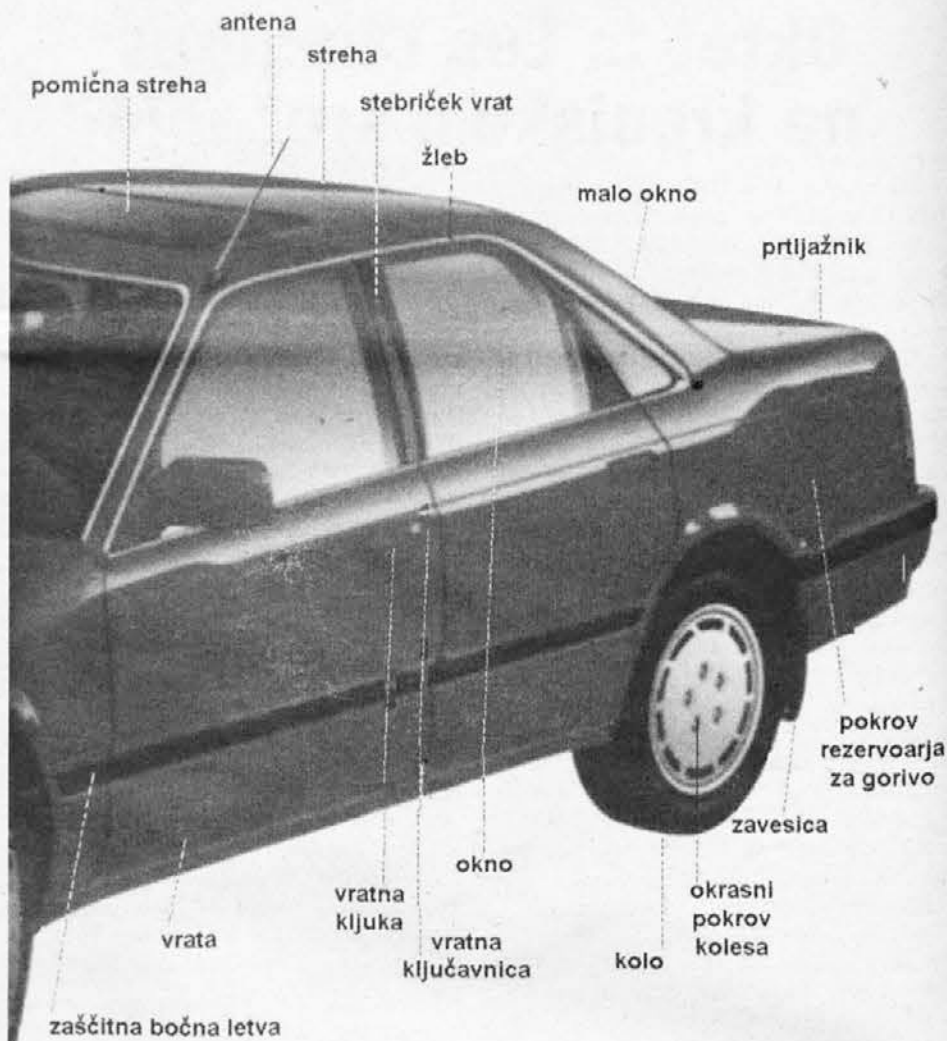
Ko smo pisali zadnje poročilo, je v ekipi bilo 36 nogometašev, danes nas je 30. Ti smo: Ahčin Aleks, Ahčin Igor, Benegas Bernardo, Berčić Hernan, Cimato Šenk Guillermo, Dimnik Pavel, Gaser Sandi, Goljevšček Sebastian, Klarreich Marko, Kocjančič Marko, Koželnik Andrej, Kunc Dani, Marinčič Jani, Mažgon Sergio, Medvešček Dani, Omahna Damian, Panaino Ivan, Panaino Carlos, Radoš Edi, Rot David, Savelli Aleks, Šenk Maksi, Skale Luka, Spinella Claudio, Strah Toni, Urbančič Janez, Urbančič Damijan, Vester Miha, Vombergar Marko, Ziherl Heri. Priključil se je kondicijskemu trenerju prof. Juriju Urbančiču kot pomočnik prof. Dani Sušnik.

To poročilo in še dodatne informacije dobite na spletni strani: www.foto.com.ar/nogomet

Marko Vombergar, tajnik

Jezikovni kotiček

Zadnji del avta

Po svetu

ALBANSKI TERORISTI NE DAJO MIRU

V četrtek opoldne se je iztekel mandat, ki ga je makedonska vlada postavila albanskim skrajnjem na severu države, vendar pa pripadniki Osvobodilne narodne vojske (ONV) niso začeli predajati orožja in se začeli umikati s severa Makedonije. Makedonski predsednik Boris Trajkovski je po izteku ultimata zatrdil, da se bodo makedonske sile vzdržale operacij proti skrajnjem, saj želi vlada doseči politično rešitev spora. Generalni sekretar zveze NATO George Robertson pa je ob koncu obiska v Tirani albanske skrajneže pozval, naj ustavijo oboroženi boj.

VOLITVE V BASKIJI

Na lokalnih volitvah v Baskiji so zmagali zmerni nacionalisti PNV, ki so skupaj z zavezniki EA dobili 33 sedežev v 75-članskem lokalnem parlamentu. Osrednji španski stranki, Ljudska stranka in socialisti, ki sta upali, da bosta zbrali dovolj glasov, da bosta lahko v Baskiji po 21 letih prevlade nacionalistov oblikovali vlado, sta skupaj zasedli le 32 sedežev. Predstavniki PNV in dosedanji baskovski predsednik Juan Jose Ibarrexe je napovedal, da vlade s političnim krilom teroristične organizacije ETA - to je na volitvah doseglo precej slabši rezultat kot na volitvah leta 1998 - ne bo sestavil, dokler to ne bo obsodilo nasilja baskovskih separatistov.

MARIHUANA NI ZDRAVILO

Ameriško vrhovno sodišče je odločilo, da je marihuana prepovedano mamilo in da pri njeni uporabi ne bo izjem, tudi za uporabo marihuane v medicinske namene. Kot je v razsodbi vrhovnega sodišča pojasnil sodnik Clarence Thomas, „mari-

huana kot zdravilo ne povzroča toliko koristi, da bi lahko dovolili njeno uporabo”.

EVROPA PROTI TOBAKU

Evropski parlament je sprejel nova, precej strožja evropska tobačna pravila. V skladu s potrjeno direktivo bodo od 1. januarja 2004 na tržišču Evropske zveze smeli prodajati le še cigarete, ki ne bodo vsebovale več kot 10 miligramov katrana in miligram nikotina. Tri leta dodatnega časa za uskladitev z novimi pravili si je od držav petnajsterice izborila Grčija. Najbolj vidne spremembe nova evropska tobačna zakonodaja prinaša pri opozorilnih napisih na zavojčkih cigaret.

SE SPOMNITE JARUZELSKEGA?

Na sodišču v Varšavi se je začelojenje nekdanjemu voditelju komunističnega režima na Poljskem, generalu Wojciechu Jaruzelskemu, ki se bo moral zagovarjati zaradi nasilnega zatrtja delavskega protesta leta 1970. 77-letni general je obtožen odgovornosti za pokol delavcev iz pristanišč Gdinja in Gdansk, v katerem je leta 1970 umrlo 44 ljudi, več sto pa je bilo ranjenih. Takrat je bil general poljski obrambni minister. Jaruzelski naj bi varnostnim silam izdal povelje, naj streljajo na upornike. Za tovrstni zločin je zagrožena kazen do 25 let zapora.

KORZIČANI IN NJIHOV JEZIK

Francoska poslanska zbornica je sprejela zakon o splošni uporabi korziškega jezika v vrteih in osnovnih šolah na Korziški. Parlament je poleg tega sprejel še določilo, ki omogoča, da lahko korziški poslanci izglasujejo spremembe francoskega obalnega zakona, ki preprečuje pretirano urbanizacijo obalnih območij.

Novice iz Slovenije

Pisali smo pred 50 leti...

TVEGANJE JE STABILNO

Mednarodna bonitetna hiša Dun & Bradstreet v zadnji številki svojega mesečnika ocenjuje, da je tveganje poslovanja s slovenskimi družbami zelo stabilno, v regiji pa relativno sploh najmanjše. D&B že nekaj časa napoveduje, da se bo slovenski izvoz zaradi vse manjše gospodarske rasti v Evropski zvezi zaradi tradicionalne navezanosti na zvezo zmanjšal ter da bodo podjetja več pozornosti namenila domačemu povpraševanju, vendar se to še ni zgodilo, slovenski izvoz v EZ pa se celo veča.

NAGRAJENI KITARISTI

Štirinajstletni Mak Grgič iz Črnuče je na nedavnem 5. mednarodnem kitarškem tekmovanju za otroke in mladino „Anna-Amalia“ v Weimarju zmagal v kategoriji 14 do 16 let. Njegova starejša kolega Bor Zakonjšek in Vito Marenče, prav tako učenca profesorja Antona Črnuglja, pa sta bila uspešna v Arenzanu pri Genovi: Zakonjšek je zmagal v najstarejši kategoriji - do 23 let, Marenče pa je v kategoriji do 19 let osvojil drugo nagrado.

ZAENKRAT ZMAGAL TOPLAK

Univerza v Mariboru je prejela sklep, s katerim je vrhovno sodišče potrdilo veljavnost preklica pooblastil prodekanici za študentska vprašanja na Pedagoški fakulteti Ivani Vinovrški. Za omenjeni odvzem pooblastil se je na predlog študentskih svetov fakultete in univerze v postopku varovanja zakonitosti februarja letos odločil rektor Ludvik Toplak. Prodekanica in mariborska pedagoška fakulteta sta se na omenjeno odločitev pritožili na upravno sodišče, slednje je tožbi ugodilo, nakar se je univerza zoper to pritožila na vrhovno sodišče.

TERAN JE TERAN

To slovensko mlado, osvežujoče vino, ki se pridobiva iz trte sorte refošk, je

zaščiteno tako v Sloveniji kakor v državah Evropske zveze. Pridobiva se zlasti na območju vasi Šepulje, Tomaj, Dutovlje in Križ. Do sedaj je nosil ime kraški teran; ker pa se teran ne pridobiva nikjer drugje kot na Krasu, se po novem imenuje le - teran. Vino ima - poleg užitka, ki ga lahko povzroča vino koľ tako - več zdravilnih lastnosti: med drugim pospešuje in izboljšuje prebavo, izboljšuje kri, upočasnjuje proces staranja in ohranja prožnost krvnih žil.

SVETOVNO USPEŠNI VINOGRADNIK

Decanter je ena najpomembnejših svetovnih vinskih revij in izhaja v Londonu. V reviji je zaglavje, v katerem predstavljajo petdeset novih uspešnih vinogradnikov iz vsega sveta in med te je revija uvrstila Aleša Kristančiča, ki v vasi Ceglo v Goriških Brdih skupaj z očetom vodi vinogradniško podjetje Movia.

MULTIKINO KOLOSEJ

LJUBLJANA - V bližini BTC-ja je odprl multikino Kolosej z dvanajstimi dvoranami in približno 3400 sedeži. Na dan odprtja so si obiskovalci lahko ogledali film Mumija se vrača, ki je bil premierno predvajan v osmih kinodvoranah. V prvem tednu predvajanja so v dveh dvoranah vrteli tudi slovenski film Barabe! režiserja Mirana Zupaniča, v ostalih pa poleg Mumije še 102 Dalmatina in Lepotica pod krinko. Z novo programsko shemo - za junij in julij je že dokončana - bodo, kot obljubljajo, dve do tri premiere tedensko. Med tednom naj bi se zvrstilo okrog 40 predstav dnevno. Po zgledu tujih kinocentrov se bodo predstave odvijale med 15. in 24. uro, v petek in soboto do druge ure zjutraj, v soboto in nedeljo pa si bo mogoče ogledati tudi dopoldanske predstave, ki se bodo pričnemale po 10. uri. Cena vstopnic ostaja 800 tolarjev, 300 tolarjev cenejše bodo le sobotne in nedeljske dopoldanske predstave.

Slovenija in šport

PLAVALNI DOSEŽKI

Plavalka kranjskega Merit Triglava Anja Čarman je na mednarodnem plavalnem mitingu Ilirija 2001 na 100 m delfin postavila nov mladinski državni rekord 1:05,17 minute. Še hitrejša od nje v tej disciplini je bila Celjanka Urška Roš. Čarmanova je bila s 4:23,57 zelo blizu tudi rekordu na 400 m prosto. Najboljša posamična izida prvega dne tekmovanja pa sta dosegla Ilirija Blaž Medvešek z rekordom mitinga na 100 m hrbtno (57,33/829 točk) in Ukrajinka Jana Kločkova na 200 m mešano (2:19,98/832).

HITRI VESLAČI

Slovenski veslači so na mednarodni regati v italijanskem Padeluciu dosegli tri zmage. Po pričakovanju je med skifisti slavil zlati olimpijec Luka Špič, najhitrejši je bil tudi četverec brez krmarja, presenetljivo pa je slavil dvojec brez krmarja. Že prej so Slovenci osvojili še dve zmagi. Med skifisti je bil tudi prvi dan najhitrejši Luka Špič, med dvojci brez krmarja pa sta bila prepričljivo najboljša Jani Klemenčič in Milan Janša. Njun uspeh sta s tretjim mestom dopolnila Grega Sračnjek in Miha Pirih. Med dvojnimi dvojci sta Žiga Galičič in Boštjan Božič zasedla tretje mesto, tretji pa je bil tudi četverec brez krmarja.

ZMAGI V ATLETIKI

Slovenski atlet Roman Kežzar je na 10,4-kilometrskem uličnem teku v avstrijskem Innsbrucku osvojil drugo mesto. V

konkurenci več kot 1.000 tekmovalcev je zmagal Ukrajinec Andrej Naumov. Slovenski uspeh je s petim mestom dopolnil Tone Kosmač. - Velenjčanka Jolanda Čepelak je na atletskem mitingu za veliko nagrado IAAF v brazilskem Rio de Janeiru zasedla drugo mesto na 800 metrov in s časom 2:00,85 že v prvem nastopu v tej sezoni dosegla svoj drugi najboljši rezultat kariere na prostem.

HOKEJ NA LEDU

Slovenija bo na svetovnem prvenstvu najelitnejše skupine v hokeju na ledu leta 2002 na Švedskem v predtekmovalni skupini C skupaj z Rusi, Avstriji in Švedsko. Tekmovanja na SP leta 2002 bodo potekala od 28. aprila do 10. maja v Goeteborgu, Joenkoepingu in Karlstadu.

PRVAK JE HIT GORICA

Nogometaši Hit Gorice so prvaki pokala Slovenije v sezoni 2000/2001. Na povratnem finalnem srečanju v Novi Gorici so premagali ljubljansko Olimpijo s 4:2 in s skupnim izidom 4:3 prvič v zgodovini kluba slavili v pokalu.

NAJBOLJŠE ROKOMETAŠICE EVROPE

Rokometašice Krima Ete Neutro Roberta so evropske prvakinje. V povratni finalni tekmi lige prvakinj so na domačem igrišču premagale danski Viborg s 25:19. Prva tekma pred tednom dni na Danskem se je končala z neodločenim izidom 22:22.

DOSTOJANSTVENA POČASTITEV SOCIALNIH OKORŽNIC

V nedeljo 20. t.m. je meddruštveni pripravljalni odbor povabil Slovence k proslavi obletnice izida papeških socialnih okrožnic v dvorano na Rio Bamba.

Najprej so bile v kapeli litanije in Te Deum. Pred dvorano so delili sporede in knjigo dr. Ahčina, oboje v opremi Bare Remec. Načrt za okrasitev odra je napravil V. Mazi, slike obeh papežev, avtorjev okrožnic, pa Stane Snoj.

Predsednik pisateljske družine Fance Balantič pisatelj Jože Vombregar je pričel zborovanje, Božo Fink pa je podal zgodovinski razvoj socialnega položaja v Zahodni Evropi. France Pleško in Maks Nose sta izmenoma podala glavne točke enciklik. Rudolf Smersu je govoril o vplivu, ki so ga dosegle besede papežev v Sloveniji. Maks Jan je v nagovoru zagovarjal odpoved razrednemu boju. Lado Lenček CM je govoril o temi Živimo okrožnice, spomnil se je J.E. Kreka, žosizma in slovenske KA pri popularizaciji okrožnic, posebno pa pohvalil delovanje Družabne pravde. S himno Popsod Boga so zborovalci, kakih 400 po številu, zaključili to lepo počastitev. MM

ROSARIO

Tokrat smo se pri nas kar dobro odrezali. Mislim namreč na romanje v Lujan, na katerega se nas je prijavilo kar 40. Lepo število za prikrat.

Iz Rosario smo odpotovali s posebnim avtobusom ob enih zjutraj in smo prispeli zjutraj ob 7.15 v Lujan, kjer smo se pridružili sprevedu Slovencev iz Buenos Airesa in drugih krajev.

Mnogi izmed starih naseljencev so po dolgem času spet videli slovensko zastavo in bili pri slovenski maši z ljudskim petjem. Marsikomu se je orosilo oko.

Udeležili smo se slavnostnega zborovanja, popoldne pa občudovali fante in dekleta v narodnih nošah in uživali ob veličastnem prizoru, ko se je po trgu pred baziliko vila dolga vrsta slovenskih romarjev.

Čas je vse prehitro minil in približala se je ura odhoda. V Rosario smo se vrnili kmalu po polnoči vsi veseli, da smo preživeli z drugimi Slovenci tako lep dan.

Svobodna Slovenija, št. 21;
24. maja 1951

Slovenija moja dežela

Obramba pred Turki

Ropanje Turkov po naših pokrajinah je zelo prizadelo njihove prebivalce, predvsem knete. Graščaki so se zaprli v svoje gradove in počakali, da je pohod šel mimo. Preden je novica prišla do cesarja ali se je zbrala plemiška vojska, so bili Turki že doma.

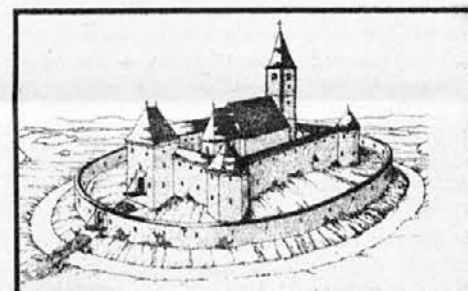
Drugo pa je bilo s kmeti. Ni jim preostalo drugega, kot da so pred roparji zbežali. Seveda, če jih niso Turki presenetili. Zato pa so iznašli hiter sistem obveščanja na daljavo. Od hrvaške meje so na visokih, dobro vidnih gričih postavili straže, ki so imele poleg sebe pripravljene grmade lesa. Ko so prvi zagledali turška krdelca, ki so prihajala na Kranjsko, oziroma njihove požige, so takoj zakurili kres. Ko so na drugem griču vedno pripravljene stražarji to opazili, so zakurili svojega. In tako se je veriga kresov razširila v nekaj urah po vsej pokrajini. Še danes ima vrsta gora ime Grmada, na primer drugi vrh Šmarne gore.

Ko so kmetje zapazili kresove, so pričeli biti plat zvona. Hitro so pognali živino v gozdove in se sami skrili v gozdove ali podzemne jame. Seveda so jim Turki požgali hiše, ki so bile lesene in krite s slamo, a ohranili so vsaj življenje.

Drug način obrambe pa je bil posnemanje graščakov. Zaprli so se v edine zidane stavbe v vasi, to je cerkve. Da pa bi bili bolj varni, so jih utrdili in sezidali okoli njih močno obzidje. Če so se kmetje dobro branili, Turki niso mogli kmalu zavzeti cerkve, so odjahali dalje in ljudje so bili rešeni. Te obzidane in utrjene cerkve so poimenovali z besedo Tabor. Še dandanes se vidijo pri marsikateri cerkvi ostanki obzidja iz tistih časov.

Druga obramba dežele je bila ustanovitev Vojne krajine. Prebežniki iz Bosne - Uskoki - so se zatekali na Hrvaško in Kranjsko ter jim je dal cesar v last tamkajšnjo mejno ozemlje pod pogojem, da so stalno pripravljani na boj s Turki.

Ko so Turki le preveč grozili proti Dunaju in ga celo oblegali, so ga komaj rešile poljske čete. Zato se je le zganil cesar in so se pričele zbirati plemiči in večja vojska, ki je z večjim ali manjšim uspehom zapirala pot večkratnim turškim napadom na Avs-

trijsko. Pri teh borbah so se odlikovali kranjski plemiči, predvsem Turjačani - Auerspergi in Višnjegorski.

Za naše razmere je bil važen napad celotne turške vojske proti Habsburžanom leta 1593. Bosanski Hasan paša je najprej napadel Bihač na Hrvaškem in ga zasedel, nato pa se je odpravil na sever. Prišel je pred trdnjavo Sisek. Tam je bila zbrana cesarska vojska, med njimi vrsta kranjskih plemičev z Andrejem Turjaškim na čelu.

Ko jih je napadel Hasan paša, so plemiči napad odbili, razgnali vojsko in sam paša je utonil v Kolpi. Ves svet se je razveselil te zmage, plemiče so papež, cesar in španski kralj odlikovali in slavili. Tudi v Ljubljani so imeli zahvalno mašo, pri kateri je ljubljanski škof Hren nosil mašni plašč, ki so ga naredili iz plašča utopljenega Hasan paše. Od tedaj so bili v Avstriji varni pred Turki. Tudi slovenski kmetje so se oddahnili, a črni oblaki so se pričeli zbirati drugje.

Osebne novice

Rojstva: V družini Marka Selana in Angeličke Smole se je 2. maja rodila hčerki- ca, ki bo pri krstu dobile ime **Saša**.

18. maja se je rodila **Erika Čeč**, hčerka Matjaža in Marije roj. Zorc.

Srečnim staršem naše čestitke!

Nova diplomantka. Na pravni fakulteti katoliške univerze v Buenos Airesu (UCA) je 17. maja zaključila študije in prejela diplomo **Andrejka Dobovšek**.

Novi odvetnici iskreno čestitamo!

„Naj čuje nas presveti Bog“

DOMOBRANSKA PROSLAVA

Nedelja, 3. junija 2001, ob 16. uri v Slovenski hiši

- Koncelebrirana sv. maša
- Poklon pred spomenikom
- Spominska akademija v dvorani

Govor: **Marjan Loboda**

Pevski nastop: **skupina mož in fantov in Otroški zbor Zedinjene Slovenije**

Prisrčno vabljeni!

Mali oglasi

TURIZEM

Tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arh. Jure Vombergar - Projekti in vodstvo gradbenih del. Občinski načrti za gradnje brez dovoljenja. Gaona 2776 - (1706) Haedo - Tel.: 4443-7385

Arq. Carlos E. Kostka. Mantenimiento de edificios. Presupuestos sin cargo. Capital y Provincia. Sarandí 148, Capital. Tel./Fax: 4952-8427.

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@ciudad.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Avenida Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Hipólito Yrigoyen 2482, 1° of. 1, San Justo. Tel. 4441-4924.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandezias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA — PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uraduje vsako sredo od 17. do 19. ure in ob nedeljah od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordova).

Slovenski mendoški oktet in skupina Los chañares

vabita na

poslovilni koncert pred potovanjem v Severno Ameriko

v soboto, 26. maja, ob 20.30 uri v Našem domu v San Justo

Po koncertu prosta zabava in na razpolago večerja ter mendoško vino v spodnji dvorani (prijave na tel.: 4441-5528)

Obvestila

PETEK, 25. maja:

Mladinski športni turnir.

SOBOTA, 26. maja:

Koncert pred potovanjem v Severno Ameriko Slovenskega mendoškega okteta in skupine Los Chañares, ob 20.30 uri v Našem domu v San Justo.

NEDELJA, 27. maja:

Žegnanje v Slovenski hiši.

SREDA, 30. maja:

Učiteljska seja ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 2. junija:

Redni pouk Srednješolskega tečaja, ob 15. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 3. junija:

Spominska proslava žrtev revolucije, ob 16 v Slovenski hiši.

SREDA, 6. junija:

Spominski sestanek Zveze slovenskih mater in žena ob 16.30 v Slovenski hiši. Osebni spomini Marije Slabe na 10 let „zlate svobode 1945-1955“.

SOBOTA, 16. junija:

Redni pouk Srednješolskega tečaja, ob 15. v Slovenski hiši.

SOBOTA, 23. junija:

Praznik slovenske državnosti s slavnostno večerjo v Slovenski hiši.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

23. maja 2001

1 dolar	247,37 SIT tolarjev
1 marka	110,60 SIT tolarjev
100 lir	11,17 SIT tolarjev

Naš uspeh...

Nad. s 3. str.

Kaj bosta delala naša dva inženirja?

Ta pomenita začetek razvoja firme. Pozneje pa bosta izšolala še ostale inženirje in prodajalce.

Kje pa imate svojo pisarno?

Svoj sedež imamo na ulici Lima v World Trade Centru.

Imate v svoji službi še druge naše izseljence?

Administrativne posle tudi upravlja ena od vaših, pogodbeno pa je angažiranih kar nekaj strokovnjakov s področja prava, računovodstva in financ. Dejansko naša strategija na argentinskem trgu sloni na sodelovanju z argentinskimi Slovenci, diasporo bi dejali pri nas.

Hvala lepa za vaš pogovor. Želimo vam veliko uspeha.

Pogovarjal se je **Tine Debeljak**

REŠITEV KRIŽANKE

Vodoravno: 1. Lopata. 6. Evropa. 11. Okel. 12. Kad. 14. Spet. 15. Kor. 16. Polna. 18. Eta. 19. Požar. 21. Italo. 23. Za. 24. End. 25. nag. 26. Vi. 28. Ave. 30. Kilav. 32. Kis. 33. Tapir. 35. Igram. 37. Ines. 39. Ozek. 40. Ni. 42. Natočen. 44. Bi. 45. Ena. 46. Sedem. 47. Vol.

Navpično: 1. Lok. 2. Okopava. 3. Pero. 4. Al. 5. Akordi. 6. Ednina. 7. RS. 8. Opel. 9. Petov. 10. Ata. 13. Al. 16. Pankreas. 17. Atavizem. 20. Že. 22. Ag. 23. Zatone. 27. Ismail. 29. Epi. 31. La. 32. Krk. 34. Inn. 36. Gen. 38. Ste. 39. Oče. 41. In. 43. Od. 44. Bo.

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta N° 7211
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE**
Director: **Valentín B. Debeljak**
Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Presidente: **Antonio Miserit**
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
C1407GSR BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-11) 4636-0841
Telefax: (54-11) 4636-2421
e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar**
e-mail: **debeljak@pinos.com**

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Za Društvo Zedinjena Slovenija:

Tone Miserit

V tej številki so sodelovali še:
Gregor Batagelj, Franci Markež, Tone Kuntner, Vinko Rode, Jernej Tomazin, Tone Rode, Marko Vombergar, informativna agencija STA

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 60; pri pošiljanju po pošti pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 80 USA dol. za vse države.

Čeke:

v Argentini na ime „Eslovenia Libre“
v inozemstvu na ime „Antonio Miserit“

Oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires
Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953
E-mail: **vilko@ciudad.com.ar**

PROŠNJA

ZEDINJENA SLOVENIJA med drugimi dejavnostmi vsako leto pripravi **našo skupno domobransko proslavo.**

To pa je povezano z raznimi stroški. Društvo nima izrednih dohodkov, ima pa mnogo potreb in izdatkov. Zato prosimo vse rojake, da se na dan proslave pri prostovoljnih prispevkih velikodušno odzovejo.

Za smeh

Papež se je peljal v veliki limuzini. Ker ni bil zadovoljen s počasnim šoferjem, starim monsinjorjem, je tega poslal na zadnji sedež, sam pa je sedel za volan in vozil zelo hitro. Ustavi ga policaj in zahteva dokumente. Gleda, gleda, in pokliče šefa po movikomu: „Zgleda, da sem ustavil veliko osebnost, ki je ne bi smel. Kaj naj naredim?“ „Kdo je to?“ „Mislim, da je to sam Gospod Bog, ker ima papeža za šoferja.“

ZLATE HRANILNE KNJIŽICE SLOGE!

so dvakrat zlate: 1. ker so lično tiskane z zlatim znakom SLOGE; 2. za tiste srečnike, ki jih bodo prejeli v dar (z vpisano vsoto)...

Kadar si v zadregi in ne veš, kaj bi daroval, te iz stiske rešijo zlate hranilne knjižice SLOGE, primerne za vse priložnosti: ob krstih, obhajilih, godovih, rojstnih dnevih, porokah... DARUJMO JIH!

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

PO TELEFONU NA ŠTEVILKO 4362-7215 (ROTACIJSKE LINIJE)...